

A KÖZÖS KÜL- ÉS BIZTONSÁGPOLITKA, VALAMINT A KÖZÖS BIZTONSÁG- ÉS VÉDELEMPOLITIKA PARLAMENTI ELLENŐRZÉSÉÉRT FELELŐS PARLAMENTKÖZI KONFERENCIA

II. NAPIRENDI PONT: A KÖZÖS KÜL- ÉS BIZTONSÁGPOLITIKA ÉS A KÖZÖS BIZTONSÁG- ÉS VÉDELEMPOLITIKA PRIORITÁSAI ÉS AKTUALITÁSAI

Az Európai Unióról szóló szerződés cikkei rögzítik az Unió közös kül- és biztonságpolitikájára (KKBP) vonatkozó rendelkezéseit. A KKBP célja a béke megőrzése, a nemzetközi együttműködések és biztonság megerősítése, valamint a demokrácia, a jogállamiság, az emberi jogok, valamint a nemzetközi jog elveinek megszilárdítása ([EUSZ 21. cikk](#)). A közös biztonság- és védelempolitika (KBVP) a KKBP része, ugyanis a szerződés szerint a KKBP „*hatásköre a külpolitika minden területére és az Unió biztonságát érintő valamennyi kérdésre kiterjed, ideértve egy közös védelempolitika fokozatos kialakítását, amely közös védelemhez vezethet*” ([EUSZ 24. cikk](#)). A KBVP a „*polgári és katonai eszközök igénybevételével biztosítja az Unió műveleti képességét*”, figyelembe véve egyes tagállamok biztonság- és védelempolitikájának egyedi jellegét ([EUSZ 42. cikk](#)).

A 2020-as évekre átalakult geopolitikai és biztonsági környezet fenyegetéseire válaszul az EU 2021 és 2024 között hat polgári és katonai KBVP-missziót indított, továbbá 2022-ben elfogadta a biztonságra és védelemre vonatkozó stratégiai iránytűt is. Ennek célja, hogy az EU 2030-ra erősebbé és cselekvőképesebbé válhasson, kontinentális és globális értelemben egyaránt ([7371/2022](#)). A stratégiai iránytű ezzel kapcsolatban utal többek között az Európai Békekeret, a Szomszédügyi, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (NDICI) és a Védelmi Alap jelentőségének megerősítésére.

Oroszország Ukrajna elleni agressziójára és az újabb fenyegetésekre reagálva több védelmi szakpolitika is kidolgozásra, vagy frissítésre került, így az EU kibervédelmi politikája [[JOIN\(2022\) 49 final](#)], a katonai mobilitás 2.0 cselekvési terv [[JOIN\(2022\) 48 final](#)], a tengerbiztonsági stratégia [[JOIN\(2023\) 8 final](#)], az EU első védelmi útstratégiája [[JOIN\(2023\)9 final](#)], vagy a polgári KBVP-missziókra vonatkozó paktum ([9588/23](#)). Az EU egyre szorosabbra fűzte együttműködését a NATO-val is, amelyről a legfrissebb eredményjelentést az EU Tanácsa 2024 júniusában adta ki ([10471/24](#)).

Az elmúlt években az EU a katonai képességihiányok mérséklésére, illetve a védelmi együttműködések és beszerzések ösztönzésére ugyancsak több intézkedést hozott. Kiemelhető közülük a PESCO, vagyis az állandó strukturált együttműködés [[KKBP 2017/2315](#)] és a

koordinált éves védelmi felülvizsgálatok elindítása 2017-től ([9178/17](#)), valamint az Európai Védelmi Alap [[EU 2021/697](#)] létrehozása. Az eredmények ellenére az ukrajnai háború rávilágított az európai hadiipar további gyengeségeire. Válaszul a tagországok vezetői több fórumon védelmi kiadásai és beszerzései növelésére tettek ígéretet. Emellett az EU elfogadta az európai védelmi ipart és képességeket erősítő, rövid távú közös védelmi közbeszerzési eszköz létrehozásáról [EDIRPA, ([EU 2023/2418](#))] és a lőszergyártás támogatásáról [ASAP, ([EU 2023/1525](#))] szóló rendeletet is. Az EU technológiai és ipari versenyképességének erősítésére a Bizottság európai védelmi ipari stratégiát adott ki [EDIS, [JOIN\(2024\) 10 final](#)] és előterjesztette az európai védelmi ipari programra irányuló javaslatát is [EDIP, ([COM\(2024\) 150 final](#))].

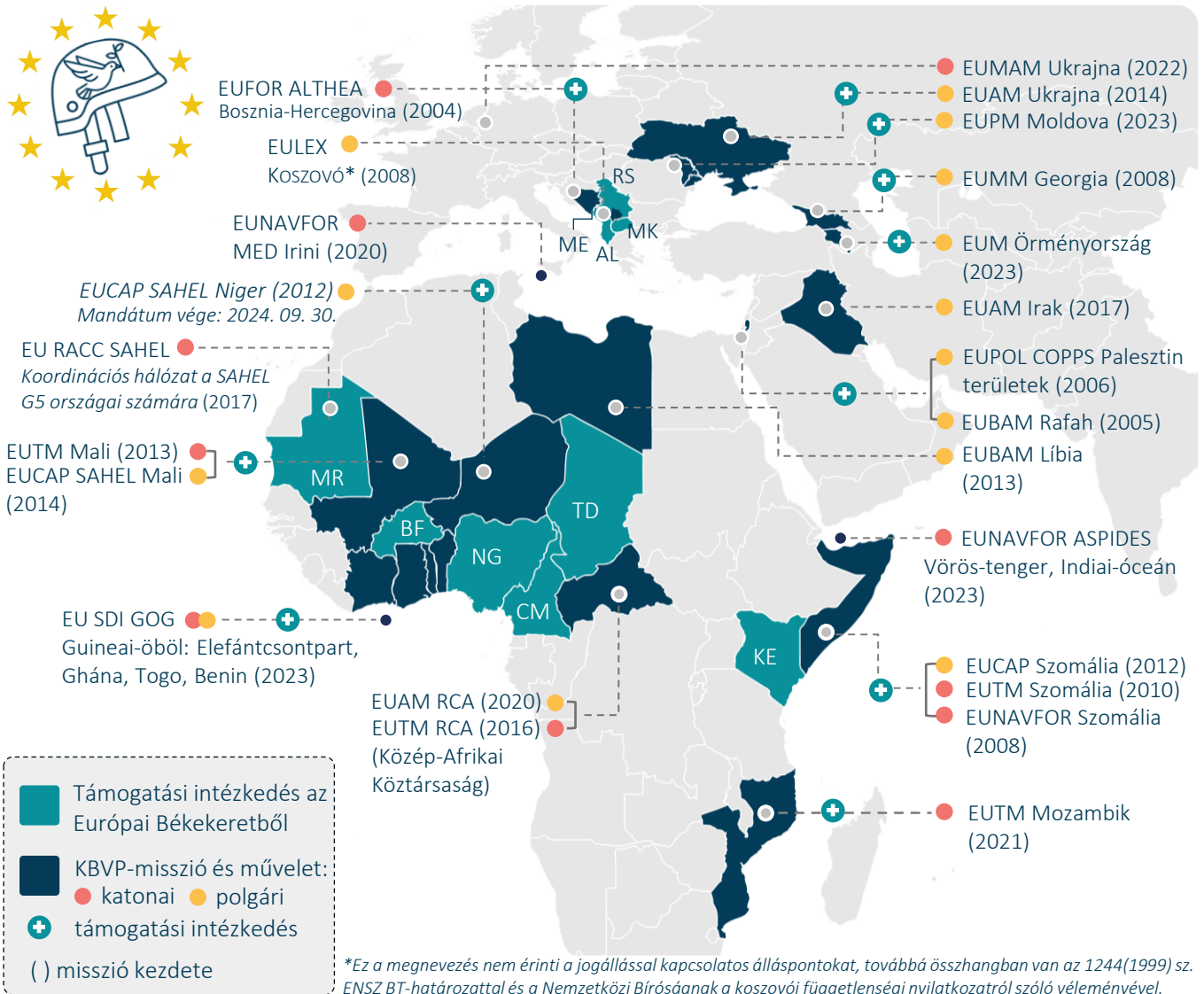
A KKBP végrehajtásáról szóló 2023. évi jelentésében az Európai Parlament kiemelte, hogy az ukrajnai háború, valamint a Közel-Kelet, az EU déli szomszédtsága és a mediterrán régió, illetve a Száhel és a Szubszaharai-Afrika növekvő instabilitása komoly kihívást jelent az Unió biztonságára. Az Európai Parlament a NATO-val összehangolt, de önállóan is cselekvőképessé védelmi unió megvalósítása érdekében többek között a kollektív védelmi beruházások növelését és a háború tanulságait beépítő stratégiai iránytű mielőbbi végrehajtását javasolta ([P9 TA\(2024\)0104](#)).

Az EU Tanácsa 2024 májusi, az uniós biztonságról és védelemről szóló következtetései szerint az EU-nak öt prioritás mentén kell erősítenie védelmi készségét és szuverenitását:

- Ukrajna töretlen támogatása,
- a védelmi technológiai és ipari bázis megerősítése,
- a cselekvőképesség növelése,
- az EU hibrid- és kiberfenyegetésekkel szembeni ellenállóképességének megerősítése és a stratégiai területekhez való biztonságos hozzáférés,
- partnerségek kialakítása, megerősítése ([9225/24](#)).

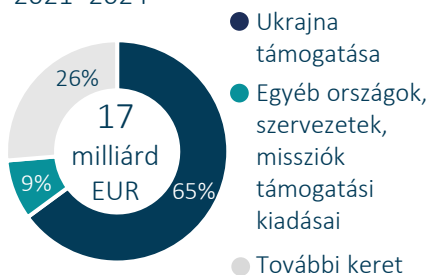
Az Európai Tanács 2024 júniusában az EU globális ambíciói megvalósításán túl kiemelt célként határozta meg a védelmi készség és a kritikus képességek növelését, egyben a védelmi ipari és technológiai bázis megerősítését is ([EU CO 15/24](#)). ♦

AZ EURÓPAI UNIÓ AKTUÁLIS KBVP-MISSZIÓI, MŰVELETEI ÉS INTÉZKEDÉSEI

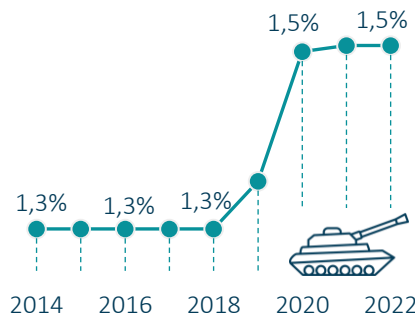
2

AZ EURÓPAI BÉKEKERET PÉNZÜGYI PLAFONJA ÉS MOZGÓSÍTOTT TÉTELEI, 2021–2024

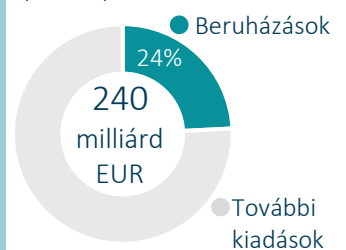
3

AZ EU TAGÁLLAMAINAK VÉDELMI KIADÁSAI, A GDP SZÁZALÉKÁBAN

4

VÉDELMI BERUHÁZÁSOK A VÉDELMI KIADÁSOK ARÁNYÁBAN, 2024 (EU-27)

FORRÁSOK

1 | 2 | [EEAS: Missions and Operations](#); [EU FPI, 2024](#); [EU Tanácsa, 2024](#) | 3 | 4 | [EDA: Defence Data Portal](#)